SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET FILOZOFIJE I RELIGIJSKIH ZNANOSTI

FILOZOFSKO–TEOLOŠKI INSTITUT DRUŽBE ISUSOVE
ZAGREB, HRVATSKA

OBNOVLJENI

ŽIVOT

GODIŠTE LXXXI

ZAGREB, 2026.

OBNOVLJENI ŽIVOT izlazi četiri puta godišnje / Issued Quaterly

Suizdavač / *Co-publisher*
Sveučilište u Zagrebu Fakultet filozofije i religijskih znanosti /
University of Zagreb Faculty of Philosophy and Religious Studies

Osnivač i suizdavač / *Founder and Co-publisher*
Filozofsko–teološki institut Družbe Isusove /
Institute of Philosophy and Theology of the Society of Jesus, Zagreb, Croatia

Uredničko vijeće / *Editorial Board*
Martina Begić, Barbara Ćuk, Dan Đaković, Anto Gavrić, Mislav Ježić, Marijana Kolednjak, Ivan Koprek, Ivica Musa, Daniel Miščin, Mirjana Pinezić, Željko Senković, Ivan Šestak, Antun Volenik

Znanstveno vijeće / *Scientific Council*
Ivan Antunović (Zagreb), Niko Bilić (Zagreb), Borislav Dadić (Zadar), Ivan Macut (Zagreb), Marko Marinić (Zagreb), Anto Mišić (Zagreb), Alan Modrić (Rim), Mijo Nikić (Zagreb), Ivan Platovnjak (Ljubljana), Nikola Stanković (Split)

Glavni i odgovorni urednik / *Editor–in–Chief*
Tadija Milikić

Zamjenik glavnog urednika / *Deputy Editor*
Igor Martinjak

Slog
DURIEUX d.o.o., Zagreb

Tisak
Tipotisak, Zagreb

Sadržaj

Uvodni članci

K. KRKAČ, I dalje nam je stranac: Uz 75. obljetnicu smrti Ludwiga Wittgensteina. . . . 3

S. KUTLEŠA, Novovjekovna znanstvena metoda: Uz 400. obljetnicu smrti Francisa Bacona (1626.–2026.) 135

A. BEKAVAC, Autentičan evanđeoski život: Uz 800–te obljetnice sv. Franje Asiškoga….279

S. HORVAT, Aktualnost i nasljeđe jednoga mišljenja: Uz 50. obljetnicu smrti Martina Heideggera (1976.–2026.) 409

Izvorni znanstveni radovi

V. FINDRIK, An Inquiry into the Nature of "Soft" Oikophobia
Uvid u narav "meke" oikofobije. 7

A. GAVRAN MILOŠ, Aristotle's Civic Friendship: The Ethical Foundations of Political Cohesion
Aristotelovo građansko prijateljstvo: Etički temelji političke kohezije 139

K. KRKAČ, Moramo li misliti ono što pokazujemo?: Wittgenstein o gestama
Must We Mean What We Point?: Wittgenstein on Gestures 153

L. VIDAK — K. DABO, Medijsko izvješćivanje o mentalnom zdravlju djece i mladih u Hrvatskoj: analiza i etički izazovi
Media Reporting on the Mental Health of Children and Youth in Croatia: Analysis and Ethical Challenges 169

L. MIHALJEVIĆ, Signs of the Times in the Digital Age: Theoretical and Epistemological Convergences Between Christian and Digital Anthropology
Znakovi vremena u digitalnom dobu: Teorijska i epistemološka konvergencija kršćanske i digitalne antropologije 285

V. EDELINSKI MIKOLKA, Smrt kao raspad zajednice Crkve: Ontološki status smrti u teologiji Ignatija Midića
Death as the Disintegration of the Community of the Church: The Ontological Status of Death in the Theology of Ignatije Midić 299

Z. ŠRAM, The Triad, Right–Wing Authoritarianism, and Social Dominance Orientation as Predictors of Immigrant Persecution
Mračna trijada, desna autoritarnost i orijentacija prema socijalnoj dominaciji kao prediktori progona imigranata 311

V. GRABOVAC, Shvaćanje čudâ u buddhizmu: Čuda proistekla iz mentalnih moći
Buddhist View on Miracles: Miracles Arising from Mental Powers 323

S. PERAN, Dezinformacije i misinformacije o religiji u medijima i izazovi umjetne inteligencije
Media Disinformation and Misinformation on Religion and the Challenges of Artificial Intelligence. 337

S. PAL, A Poetic Reading of Wittgenstein's Tractatus
Pjesničko čitanje Wittgensteinova djela Tractatus 413

M. GOMBAR, Od Providnosti do Predikcije: Genealogija sigurnosti između teologije i algoritamske kontrole
From Providence to Prediction: A Genealogy of Security Between Theology and Algorithmic Control 431

B. BECK — D. TRBUŠIĆ, Konceptualizacija smrti na naslovnicama najčitanijih hrvatskih dnevnih novina 24sata
Conceptualization of Death: Front Pages of the Most–Read Croatian Daily Newspaper 24sata 445

M. MATIJEVIĆ — L. ŠIKIĆ — K. DUMIČIĆ, Samopomoć kao komercijalna duhovnost: Analiza new age diskursa i persuazije na YouTube kanalima samopomoći
An analysis of New Age discourse and persuasion on self–help YouTube channels 459

Prethodna priopćenja

A. SRIVASTAVA, Are Dream Experiences Truly Novel?: A Philosophical Inquiry into Thompson's Thesis
Jesu li iskustva snova uistinu nova?: Filozofsko istraživanje Thompsonove teze 19

A. KRASICKI — A. ALBIN, "Biti dijete" ili "ponovno rođenje" kao uvjet ulaska u Božje kraljevstvo u kontekstu Isusovih govora: Mt 18,1–5; Iv 3,3–5
"Being a child" or "born again" as a condition for entering the Kingdom of God in the context of Jesus' speeches (Mt 18:1–5; Jn 3:3–5) 187

M. BENIĆ PENAVA — Z. ŽIVAKOVIĆ–KERŽE, Uloga majke Amadeje Pavlović u spašavanju Židova tijekom Drugoga svjetskoga rata
Humanity as a Testimony of Evangelical Love: The Ethical Action of Mother M. Amadeja Pavlović in Rescuing Jews during the Second World War 477

Pregledni radovi

I. MACUT — I. SKUHALA KARASMAN, Bergsonova koncepcija kršćanstva u interpretaciji hrvatskoga filozofa Đure Gračanina
Croatian Philosopher Đuro Gračanin on Bergson's Conception of Christianity 31

M. ŽITINSKI, U potrazi za poveznicom neovisnosti duha i mentalnoga zdravlja
Searching for a Link Between Independence of Mind and Mental Health 43

L. POSLON, Objašnjiva umjetna inteligencija i njezini izazovi kod donošenja odluka u zdravstvu
Challenges of Explainable Artificial Intelligence in Healthcare Decision–Making Processes 59

I. ALANDŽAK, Sakralni prostor kroz povijest: Temeljne teološke odrednice i bitni sadržaji bogoslužnoga prostora
Sacred Space Through History: The Fundamental Theological Elements and Essential Content of Liturgical Space 73

V. RATKOVIĆ, Od figurica u terakoti do Bhārat Māte: Kratka povijest šaktizma, najdugovječnijega štovanja ženskoga božanskoga načela
From Terracotta Figurines to Bhārat Mātā: A Brief History of Śaktism, the Longest–Lasting Worship of the Divine Feminine Principle 85

R. KUMAR — R. KUMARI, First–Language Acquisition and Second–Language Acquisition
Usvajanje prvoga jezika i usvajanje drugoga jezika: Komparativna analiza 201

K. ĆAVAR — M. DŽINIĆ, Uloga stručnjaka psihologa i psihijatra u parničnim postupcima proglašenja ništavosti ženidbe
The role of psychological and psychiatric experts in matrimonial annulment proceedings 219

Š. ZUPČIĆ — D. LABAŠ, Refleksija hrvatskih autora na tri crkvena dokumenta o medijskoj etici
Media Ethics: An Insight into the Theological Perspective of Selected Church Documents 233

S. KUTLEŠA, Induktivizam i eksperimentalizam kod Francisa Bacona kao srž rane novovjekovne znanstvene metode: Uz 400. obljetnicu smrti Francisa Bacona (1626.–2026.)
Inductivism and Experimentalism in Francis Bacon as the Core of the Early Modern Scientific Method: On the 400th Anniversary of the Death of Francis Bacon (1626–2026) 351

LJ. HANŽEK — G. BAŠIĆ HANŽEK, Jackson o opažanju fizičkih predmeta: Analiza i kritika
Jackson on Perceiving Physical Objects: Analysis and Critique 363

H. YANG, The Modern is Not Yet: Latour and the Concept of Modernity
Moderna još nije nastala: Latour i pojam moderniteta 491

D. MILAS, Ekološko obraćenje između nauka crkvenoga učiteljstva i prakse: Od pape Franje do Lava XIV. i Pokreta za ekološko obraćenje u Bosni i Hercegovini
Ecological Conversion Between Magisterial Teaching and Practice: From Pope Francis to Leo XIV and the Movement for Ecological Conversion in Bosnia and Herzegovina 503

Nekategorizirani radovi
Razno

Y. GUO JIANG SJ, Isusovci i obrazovanje u Kini: Pouka Ma Xiangboa, velikoga katoličkoga prosvjetitelja i državnika 99

L. GOLEŠ BABIĆ, Veliki stereoptikon masovnih medija 107

I. ŠESTAK, Zahvalno slovo na svečanoj dodjeli spomen–medalja nastavnicima Sveučilišta u Zagrebu umirovljenima u ak. god. 2024./2025.: Sveučilište u Zagrebu, 3. studenoga 2025. 111

J. JOBLIN SJ, Kršćanski identitet u globalnom i pluralnom društvu 245

I. JOTHI SJ, Misionar koji je hodao sa siromašnima u Bengalu 377

F. EUVÉ, Časopis za kulturu u 21. stoljeću 515

Prikazi–recenzije

S. KUTLEŠA, Tonći Kokić, *Osnove filozofije znanosti* 113

A. KRIŽMARIĆ, Barbara Ćuk (ur.), *Tko su te filozofkinje?: Svezak II*. 115

I. MACUT, Berislav Podrug (ur.), *Filozofijsko djelo Gjure Arnolda: Zbornik radova sa znanstvenog skupa Matice hrvatske u povodu 170. obljetnice rođenja Gjure Arnolda* 117

M. STEINER, Benedikt Vujica, *De origine, natura et contentu doctrinali praefationum ad "Pater noster" in anaphoris rituum orientalium* 120

I. ANDRIJANIĆ, Višnja Grabovac, *Tko je bio Buddha?: O razvoju životopisa Gotame Buddhe u starijem buddhizmu uz hrvatski prijevod ključnih epizoda Buddhina životopisa kako su prikazane u pālijskim i sanskrtskim izvorima* 123

I. LALIĆ ČIČKOVIĆ, Frédéric Lenoir, *Filozofija želje: Živjeti u bljeskovima* 255

I. KRESNIK, Petar Bašić, *O hrvatskome crkvenome jeziku: Rasprave, ogledi, ocjene (II.)* 257

F. BARIŠIĆ, Barbara Đurasović, *Prava crvena Hrvatska i pravaši: Hrvatski nacionalizam u Dubrovniku početkom 20. stoljeća* 259

P. VIDOVIĆ, Mirko Nikolić, Radost Božje riječi 262

T. ERZAR, Ivan Platovnjak, *Preobrazba bolečine: Skupaj na poti žalovanja* 265

S. KULEŠA, Marija Lučić, *Kinematografija u oslonu na Platona* 381

M. STEINER, Tadija Milikić i Stanko Perica, *Migrantsko pitanje u svjetlu kršćanskoga nauka i djelovanja : The Migrant Issue in Light of Christian Teachings and Action* 383

D. SLAVIĆ, Vladimir Lončarević, *Godina i vječnost* 386

M. VIŠIĆ, Massimo Faggioli, *Od Boga do Trumpa: Katolička kriza i američka politika* 388

V. LONČAREVIĆ, Ivan Marija Tomić, *Čovjek od proljeća* 390

F. PRCELA, Anton Šuljić, *Ni tamjan, ni dogmatika: Izbor iz recenzija, kritika i ogleda* 521

M. VLK, Yves Congar, *Crkva, koju volim* 523

M. STEINER, Benedikt Vujica, *Imendanik* 525

SURADNICI OBNOVLJENOG ŽIVOTA U 2026. GODINI

Alandžak, Ilija 73–84
Albin, Ana 187–199
Andrijanić, Ivan 123–125
Barišić, Franjo 259–261
Bašić Hanžek, Gabriela 363–376
Beck, Boris 445–458
Bekavac, Ante 277–283
Benić Penava, Marija 477–489
Ćavar, Klara 219–232
Dabo, Krešimir 169–185
Džinić, Marija 219–232
Dumičić, Ksenija 459–476
Edelinski Mikolka, Vladimir 299–310
Erzar, Tomaž 265–266
Euvé, François 515–520
Findrik, Valentino 7–18
Gavran Miloš, Ana 139–151
Goleš Babić, Luka 107–110
Gombar, Marija 431–444
Grabovac, Višnja 323–335
Hanžek, Ljudevit 363–376
Horvat, Saša 409–412
Jiang, You Guo 99–106
Joblin, Joseph 245–254
Jothi, Irudhaya 377–380
Krasicki, Arkadiusz 187–199
Kresnik, Ivana 257–259
Križmarić, Andreja 115–117
Krkač, Kristijan 3–6, 153–168
Kumar, Ravi 201–218

Kumari, Reena 201–218
Kutleša, Stipe 113–115, 135–138, 351–361, 381–383
Labaš, Danijel 233–244
Lalić Čičković, Ivana 255–256
Lončarević, Vladimir 390–391
Macut, Ivan 31–41, 117–120
Matijević, Mihaela 459–476
Mihaljević, Lucija 285–298
Milas, Dalibor 503–514
Pal, Swarup 413–429
Peran, Suzana 337–349
Poslon, Luka 59–72
Prcela, Frano 521–523
Ratković, Vesna 85–97
Skuhala Karasman, Ivana 31–41
Slavić, Dean 386–388
Srivastava, Ayush 19–30
Steiner, Marijan 120–122, 383–385, 525–527
Šestak, Ivan 111–112
Šikić, Luka 459–476
Šram, Zlatko 311–322
Trbušić, Davor 445–458
Vidak, Lucija 69–185
Vidović, Pero 262–265
Višić, Maroje 388–390
Vlk, Mirko 523–525
Yang, Hexiong 491–502
Zupčić, Šime 233–244
Žitinski, Maja 43–57
Živaković–Kerže, Zlata 477–489